

## 1. MEGÁLLÓ

### A BÉRI NAGY-HEGY ANDEZIT OSZLOPAI

A 402 méter magas béri Nagy-hegy egyedi értéket képvisel a megyében, a Novohrad-Nógrád Geopark része.

A 14-15 millió évvel ezelőtti vulkáni működés eredményeként a hasadékvulkáni kőzetek a mélységi viszonyok között különleges oszlopos szerkezetben szilárdultak meg. A sötétszürke, 30-40 cm átmérőjű, 8-10 méter hosszú 5-6 szögű andezit oszlopok alsó része kb. 70 fokos szögben meghajlott, ívelt formát vett fel.

A bányászat eredményeként felszínre került képződmény geológiai jelentősége abból ered, hogy az oszlopos elválás andezit esetén ritka, európai léptékben is.

Az oszlopokhoz kapcsolódó kőtenger szintén érdekes tanúja a felszíni erők tevékenységének.

A kőömlés lábánál, az oszlopokhoz vetető gyalogutat keresztezve 2014-ben látványos bemutatóhely került kialakításra, ahol a látogatók megismerkedhetnek a Geopark 12 jellemző kőzetével és a helyi látnivalóról is információhoz juthatnak.

A terület védett, növény- és állatvilága gazdag, a kőtenger felső részén található kilátópontról festői cserhádi panorámatárul a túrázók szeme elé.

**További információk:**

Ipoly Erdő Zrt.

2660 Balassagyarmat, Bajcsy u. 10., Tel.: (35) 300769; (20) 4687131

E-mail: [titkarsag@ipolyerdo.hu](mailto:titkarsag@ipolyerdo.hu)

Novohrad-Nógrád Geopark Nonprofit Kft.

3100 Salgótarján, Múzeum tér 1/304, Tel.: +36 32 423 303, E-mail:

[info@nnggeopark.eu](mailto:info@nnggeopark.eu)

Bér Községi Önkormányzat

3045 Bér, Petőfi út 32., Tel.: (32) 486 027, [www.ber.hu](http://www.ber.hu)



## 2. MEGÁLLÓ

### A BUJÁKI PAPPENHEIM-BARLANG ÉS A SASBÉRCI KILÁTÓ

A bujái Pappenheim-barlang egy kb. 11 méter hosszú, 3 méter magas és 3 méter széles homokkő barlang a néhai bánya területén, egy hazánkban igen ritka képződmény. A területén található földtani alapszelvény (Kozárdi Formáció és a Mátrai Vulkanit Formációcsoport) megőrzése érdekében védetté nyilvánították.

A helyi jelentőségű természeti területnek számító Egidius—forrást (vagy helyi nevén Selyem-réti forrást) 1943-ban nyilvánították védetté. Különleges építménye kellemes pihenőhellyel társul, a kis patak értéke, hogy kiváló szaporodó hely például a védett szalamandrának.

A Sasbéri-kilátó 1920 körül épült, kezdetben vadász pihenőként szolgált gróf Pappenheim Szigfrid és felesége számára, alsó szintjén az erdész élt családjával az 1950-es évekig. Ezután tulajdonosa elhanyagolta, mígnem 2002-ben pályázati forrásból sikerült az Erdőgazdaságnak felújítania. Jelenleg kilátóként üzemel, tornyából lenyűgöző a panoráma.



**További információk:**

Bükki Nemzeti Park Igazgatóság

[www.bnpi.hu](http://www.bnpi.hu)

Buják Község Önkormányzata

3047 Buják Kossuth út 9., Tel.: 32/488-488, E-mail: [bujak@globonet.hu](mailto:bujak@globonet.hu)

## 3. MEGÁLLÓ

### A PALOTÁSI-TÓ



A Palotási-tó több mint 60 hektáros területű, átlagmélysége 2,5 méter, a Buják-patakon létesített gáttal került kialakításra, majd átadásra 1968-

ban. Halállománya igen gazdag: ponty, amúr, keszegfélék, busa, compó, süllő, csuka, harcsa és balin is él vízében. Az elsősorban sporthorgászatra hasznosított, festői fekvésű tavat öntözésre és vízi sportok üzésére is igénybe veszik. Elsősorban a pontyhorgászat kedvelői látogatnak ide, de a bojlizó horgász módszer is egyre népszerűbbé válik, 2001-től nemzetközi versenyt is rendeznek a tavon Palotás Kupa néven. A tó tulajdonos és gondozója a helyi horgászegyesület az 1970-es években alakult, taglétszáma 600 körüli. A tervszerű halgazdálkodásnak köszönhetően a tó igen kedvelt a sporthorgászok körében, a hazai vendégek mellett sok külföldi is ellátogat Palotásra, a tópartok szaporodnak a hétvégi házak, üdülők.

A tó körül 11 védett növényt jegyeztek fel (széleslevelű nőszőfű, kardos és fehér madársisak). A vizes élőhelyek szaporodási helyként szolgálnak számos kétéltűnek, tavasszal rengeteg a zöld és barna varangy. A mocsári teknős kis helyi állománya kiemelt érték megyénkben. A tározó környékén 190 madárfajt figyeltek meg (búbos vöcsök, törpe gém, barna rétihéja, nádi tücsökmadár, gyurgyalag, parlagi sas). Az emlősvilág legértékesebb tagja a fokozottan védett vidra.

**További információk:**

Palotás és Vidéke Sporthorgász Egyesület

3042 Palotás, Szabadság út 24, Tel.: +36-32/480-019, +3630/4071173

E-mail: [komaromi@index.hu](mailto:komaromi@index.hu)



#### 4. MEGÁLLÓ

### A KOZÁRDI FORMÁCIÓ, A POGÁNYVÁRI-KŐFEJTŐ ÉS A KOZÁRDI-TÓ



*Kozárdi északi határában a közút melletti vízmosásban került felszínre az az értékes réteg, amelyet Kozárdi Formáció néven emel ki a földtan, alapszelvénye itt került feltárássra (Prof. Dr. Hámor Géza). A 15 millió éves zöldesszürke molluszkás agyag-agyagmárgás, homokköves, mészmárgás kőzetben rengeteg sekélytengeri élőlény (Cardium kagylók, Cerithium csigák, halpikkelyek, halmaradványok, cápa fogak) lenyomata marad meg (Foraminifera-fauna). A*



*könnyen porló alapon sok apró maradvány lenyomata figyelhető meg szabad szemmel is. A vízmosás bejáratában tájékoztató tábla szolgál szakmai információkkal, pihenőpad és asztal szolgálja a túrázók pihenését.*

*A Pogányvári-kőfejtő a Bükk Nemzeti Park Igazgatóságának geológiai bemutatóhelye, ahol a Cserhátra jellemző vulkanizmus jellemző kőzete, az andezit figyelhető meg. A korábbi bányaudvart - ahonnan a település sok építőanyaga is származik - a természet mára már szinte teljesen visszahódította.*

*A Kozárdi-tó árvízcsúcs-csökkentő tározóként került kialakításra, ma öntözési céljához a turisztikai hasznosítás előtérbe helyezése is társul. Partjától nem messze Ökológiai Oktató és Látogató Központ is várja a természetkedvelőket.*



#### További információk:

Zöld Pihenő Alapítvány  
3053 Kozárd, Kültérület 095.,  
Tel.: 30/210-4308, 32/491-067  
E-mail: zoldpiheno@euragro.hu

#### 5. MEGÁLLÓ

### A MÁTRASZÖLŐSI BÁNYÁK ÉS A TARI DÁCITTUFA

*A mátraszölősi Zsákfa-pusztai vagy más néven Vöröskő-bánya védett terület, a miocén andezit és dácittufa feltáródás különlegessége a víz alatti vulkánosságra utaló vörös szín. A bányaudvar, a tó és környezete pályázati forrásból újult meg, kellemes pihenőhely, a tájékozódást geoparki információs tábla is szolgálja. A Natura 2000 védettségű Hévíz-patak medrének természetközeli állapotba hozása élőhelyvédelmi szempontból kiemelt cél volt.*



*A Fehérkő-bánya a másik geológiai bemutatóhely a településen, amely védettséget élvez. A bádeni korú Rákosi Lajtamésző Formációhoz tartozó rétegek bányászása során sok ősmaradvány felszínre került.*

*A tari Csevice-völgy északi oldalán a Tari Dácittufa Formáció réteget hajdanán fűrészeléssel fejtették, a kőzet szürke, szürkésfehér, zöldesszürke színű, jól faragható, így építkezéseken gyakran használták. A formáció a geológusok által kedvelt tanulmányhelyszín.*



#### További információk:

Mátraszölös Tiszta Környezetéért Alapítvány  
3068 Mátraszölös, Kossuth tér 15.  
Tar Község Önkormányzata  
3073 Tar Szondy György út 92., Tel.: 32/470-777



## GEO LOVAS TÚRÁK

„A KISBÉRI FÉLVÉR NÉPSZERŰSÍTÉSE”